

Vilayet Salnameleri

1315 Sen-i Hicriyesine Mahsus Edirne Vilayeti Salnamesi: 25. defa, Edirne, Edirne Vilayet Matbaası, 1315 [1899].

Osmanlı'da ilk resmi salname 1847'de, Sadrazam Büyük Reşit Paşa'nın girişimiyle yayımlandı. Devlet salnamelerinden sonra çıkarılmaya başlanan vilayet salnameleri, merkezi idare, yerel yönetim ve halk ilişkisini geliştirmek, halkı bilgilendirmek amacıyla, her yıl vilayet matbaalarında basıldı. Bilinen ilk Osmanlı vilayet salnamesi 1866'da neşredilen Bosna, son vilayet salnamesi ise 1921-1922'de yayımlanan Bolu Livası Salnamesi'dir. Her eyalette her yıl birer salname yayımlanmamış olsa da yayımlanmışların sayısı oldukça fazladır. 1864'te yayımlanan Vilayet Nizamnamesi'yle eyalet sisteminden vilayet sistemine geçildi; 1867'de ise vilayetler sancaklara, kazalara, nahiyelere ve köylere ayrıldı. Yeni sistemin kuruluşundan sonra vilayet salnamelerinin sayısında bir artış olduğu görüldü. Bunların içinde Türkçe-Arapça, Türkçe-Rumca, Türkçe-Boşnakça ve hatta sadece Arapça olanları bile vardı. Vilayet salnameleri, ilgili vilayetin ve bu vilayete bağlı kazaların idari bölünüşü, memur listeleri, mahalli tarih ve coğrafya, eski eserler, ticari ve ekonomik faaliyetler, nüfus, okullar, kütüphaneler gibi pek çok ve çeşitli konuda bilgiler verdiği için, tarihsel araştırmalarda çok özel bir önem arz ediyor.

Trabzon Vilayet Salnamesi 1322 Hicri Senesi Defa 22, 1322 [1904]

Urfa Hakkında Tabii, Coğrafi, İctimai, İktisadi, Tarihi, Mesleki Ma'lumatı Cami Salname: 1927, İlhami-Fevzi Matbaası, İstanbul, 1927.

"Salname", *Türk Ansiklopedisi*, c. 28, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 1980, s. 85. *Osmanlı Salnameleri ve Nevsalleri*, Hasan Duman, Enformasyon ve Dokümantasyon Hizmetleri Vakfı, Ankara, 2000.

Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü , c. 3, M.E.B., İstanbul, 1993, s. 105,